

הַלְכָות פֶּסֶח סִימָן תַּעַב

ביאורים ומוספים

ואם רוצה להאדים את דין הלין ביום טוב, האם יש בו מושום איסור צבעע, כתוב לעיל (ס"כ טיק נ) לעין נתינתין אין ארום לין לין בשבת, שמותר הדבר כיון שאין שבעה באוכליין, והביא שולדעת החי אדם יש להזמנע מזה. ומימ' ליתין לין לין אמרו כח בשותת שבת הלוי (ח' סי' נ) שאף לדעת החי אדם רשאי לששותן כן, חותסן, שאף כל הסדרiscal במנוחה בנתינת דין האדום היא בשבייל צבעית האוכל בר' לקיים המנהג ואם כן לכארורה אף נתינת דין הלין לין לאדרום תהיה אסורה, מימ' אין לחומר בהז, כיוון שעצב דעתו של החי אדם לא יכול ליתין אין אדום לתוךו לין הוא חומרא, ואי אפשר לדוחסף בהז חומרא נספת לאסור אפילו בנתינת דין הלין באדם.

ולענין צבעת דין הלין באדם על ידי עצם מאכל או שאר משקדים, דעת הגר"ש ואונר (mobit לוי שם) שאינו מקבל מעלה דין אדום בשבייל זה.

[משנ"ב ס"ק ל]

אם לא שָׁמַךְ בְּשֵׁל נָוֶב יְומָרֶה,

(45) ואם הם שווים, כתוב לעיל (ס"כ ערב טיק ב) שיש לקדש על דין שאינו מבושל, להوش דעת האומרים שלא ל夸ט על המבושל.

[משנ"ב ס"ק מ]

שְׁקָעֵב בּוֹ דְבָשׁ וּפְלָפְלוּן,

(46) ואפייל בעירוב מעט דבש, כתוב לעיל (ס"כ ערב טיק כא) שעינוי בין קומדיון שאין מקדשים עליין לכהחיליה. ולענין ברכותו, כתוב לעיל (ס"כ רב טיק ה) שאפייל בנגע רוב דבש ופלפלין דין הוא מייעוט הנוגם, ברכוו ה'גאנ' בין שניין עיקר, וירוב זה תעוד רק להשיב את דין ולהתעינה.

[משנ"ב ס"ק ט]

זְלָקְחוּ פְּאַתְּכָם,

(47) והויטיף השוע' הרוב (ס"יד), שכן חיקנו חכמים ליחסב בשתיית די' הבוטות בין שון בגדר ר' הלשונות של גואלה, וכן באכילת הביך'וי והאפיקומן' שהם זכר לפסק שהיה נאכל דרך היהות.

[משנ"ב ס"ק מה]

בְּגַנְגָּן מִזְחָה (48) **וּמְרוֹר וְאַמְרִיתָה קְדֻרָה,**

(48) וחיקון באכילת מצה, כתוב השוע' הרוב (ס"כה) שהוא מן החורתה, אך שהייא ממעות עשה שהומן גראמן, נאמר בוגראן (פסחים גג, ט) שהצווו של אכילת מצה והוקש לאיסור אכילת חמץ, וכן נשים שחביבות באיסור אכילת חמץ חיבות גם באכילת מצה, וכן לנוין מורה, כתוב הערך השלוחן (ס"ט) שאף הוא הוקש למיצה וחביבות נשים לאוכלו, וכן בזון הזה שחביב מרוור הוא רך מרברן, מ"מ תיקטן רבנן בעין דאוריאיטה.

(49) וחיקון בסיפור יציאת מצרים, כתוב החי אדם (ס"ר קל סי' ב) שכין שני ממעות עשה שהומן גראמן, חיקון הוא רך מרברן, משום שדן שנית הובות הדוא על סדר הגונגה, וממי לא מחייבות בסיפור ההגדה, ובשער הורב (שב) כתוב שחכמים חיבו אותן מושום שאף הן היו באותו הנס. מאין, החיטן (מצוה כא) כתוב שיחיקון הוא מדאדיינא, אך על פי שהזאת ממעות עשה שהומן גראמן, ביאר הגיריש אלישיב (קובץ תשבות חי' סי' ב) שכין שנשים התהיכו במעות זו בהיון במערכות קודם שהל במתן תורה הדין שנשים פטורות ממעות עשה שהומן גראמן, לכן המשך במלואים עמוד 33

[משנ"ב ס"ק ל]

וּזְקָר מִקְנֵי שְׁתִיתָת רַבִּיעִית

(49) וכור מקני שתיתת רביעית (49) וכור, אין מפסיק תחתה השתיה לסתוק (49)

(50) ושישור זמן כדי אכילת פרט, ראה בהרבה ומה שכתבנו לעיל

ס"ר ר' טיק א ובסי' תענה סי' מג, ועיקר השיטות הן: בספר שערין

של תורה (שישת המינות אותן ל) כתוב לעין אכילת מצה,

שלכתחילה נבן שלא ישחה יותר מושת דקות זקן דעת הש�ת חתם

ספר חי' סי' טו), והותקן, על כל פנים לא ישחה יותר מארבע דקות

ובין הוא בשיעור תורה להניר נאה עמי רם. ובשות אגרות משה

(א"ח חי' סי' מז) כתוב שיש לחוש לשיעור של פחות משלש דקות.

ובשות אוד ליצין (ח' ב' פ' ז' תשובה ז) כתוב שלכתהיל ה' שעדרו

באירוע דקות, ובידיעד יש לסתוק על שעור שעדר שד דקות.

(40) וכך אם פירר את האוכל לפוריות דקים ונמצא שאינו מפסיק

באכילתם כל העת, כתוב לקמן (ס"י תריב טיק ז) לעין אכילה ביום

כיפור, שמי' אם נשכח אכילתו יותר משיעור הזמן, אין תחילת

אכילה מפסיקת לסתופה.

(41) ושיעור זמן זה של שתיתת רביעית, כתוב בשעה"צ לעיל (ס"ר ר' סי' יא) שהוא נמדד לפי הדור שבני אדם שותים, שאינם שותים

את כל הבוט בת אחת אלא בשתי פעמיים, שכן הוא ממידת דורך

ארון (זה האותנים לא נהנו בו שעור שעדר זמן).

[משנ"ב ס"ק ל]

בְּשִׁפְלָל לְקַשְׁבָּב מִזְחָה,

(42) ובאותן זה בשעוני שתיה כלין לארבע בוסות, דעת הרין

קרלמיין (חוט שני פיש' סי' טיק יא) ששתה מין אשכליות וכן דעת

האגריש אלישיב (הגדה של פחס הלילה וזה עמי 11) שמי' הדרים

נחשב לחומר מודעה). והותקן קרלמיין (שם) שאכילה שקשה

למר� עליין שהוא חומר מודעה, מ"מ כדי שלא לבטל אתמצוות ר'

bosot ישתה מין זה למונות ר' בוסות. ולענין הדרין אמר מה שקיים

נדבכים חומר מודעה, ראה לעיל (ס"י קפב טיק ב) ובמה שבתנו שם,

ולקמן (ס"י תנפ) בדברת חרמיה ומושניב שם.

ואם מחמיר על עצמו ומנכיס עצמו לבנה כדי לקיים אתמצוות

ארבע בוסות, הבא בשוו' מתנת יצחק (ח' סי' קב אות ב) לעין

הטסן עצמו באכילת מצה ומורור, שבתב המהרי' אסאדר שהיא

מצחה הבאיה בעירה, ובשב המהרי' שיק ה'ב'יא שאף אין זו

מצחה כליל אלא עבירה בלבד.

[משנ"ב ס"ק ל]

לְקַמְמָגְזָוָת,

(43) והואונן דוקא באופן שננה קצת משותית דין, אבל אם הוא

מאט בעינוי ואינו יכול לשתו בכל, דעת הגר"ש אלישיב (ס"ד

פסח חהכלתו פ"ג הע' 9) שאין צריך לשותה יין, מושב שאין

בשותה בו דרך חירות כל, ובטעם שכחוב בשעה"צ (ס' נב)

באופן שטוף למשכב.

[משנ"ב ס"ק ל]

גְּמַעֲנִים מַלְקָח יְן אַרְמָמָן,

(44) ואף כשלוקח יין לבן, דעת הגר"ש ואונר (mobit לוי חי' עם' לב)

ישענברג עם קצת דין אודם כדי להאדריהם מאידך, דעת הגר"ח

קיבלטקי נוגדה של פחס שיח הפסח עמו קללה) שהלמן אינו מקבל

בכך מעלה דין אודם כיון שמטבשו אינו קר, אכן מונם תקון שיוציאיל אם

יתן בו יין אודם בשיעור מוגה, ולענין יין לקידוש, ראה מה

שכתבנו לעיל (ס"ר ערב טיק יב).

מילואים הלבות פסח סיימן תעב המשך מעמוד פא

תשועור טעינה הרו הואר במלא לגמור, אבל באירוע הכותות של ליל הסדר המצווה דיא שתיית הבוט, ורק להCHASE ציריך לשחות את כל הבוט, וביריעבר די ברוב בוט מזין יזומו נטלה.

[משניב ס"ק לא]

ב笑话 אמתן כתם בראשון⁽³⁶⁾.

(36) וכן לבני בוט של ברכת המזון כשםוננים כאחוה, כתוב לעיל (ס"ר קבב ס"ק כד) שאם שיש בוט של ברכה רך ביד המברך, לפחות שאר המסתובים הטוענים מהבוט אחר שהממן שתה ממנה לא נחש הרבר שרים שותות מוכס פוגם, משוב שיטול נוחבים כאחוה, והרי המברך טעם מכוס עלמה, וכן ביאר בשעה זאת לעיל (ס"י רעא ס"ק בת).

[כיהיל ד"ה ושתה טלו]

בפסח יג בפסחה פרויה⁽³⁷⁾ וכו', וכך גון שהוא אגד קפוץ שגענה אין י"ג⁽³⁸⁾. שם (ס"י רעא ס"ק ס"ה) הוסיף, שבוגם שמרול בגנו ומלואו לגומיו הוא יותר מרבייעת, אולי ציריך לשחות יותר מרבייעת.

(38) אבל כן שאינו בן יין, כתוב ממשניב לדין ס"ק מז שלועלם אינוऋת לשחות רוב רביעית, ודי לשתה כמלא לגומיו של.

ס"ו לכל דבר, וגם על ידי שתיתת מין עגבניות צדאים ידי חירות, כי הרשות חירות היא עיקר שם חין שחייב לזר בוסות, אבל החוק של הין איתן מעיקר שם אין לענן זה. וכן דעת הגראי קרליץ (חוות שני פשח פ"ז ס"ק ז) שמיין עגבניות טبع כשר לד' בוסות [וראה שט עט הדרבן] גם יש ש שמחות יום טוב. והו שף הגראי קרליץ (שם), שמים גם בימי שבעי יש הירוד לרבר בו אין כדי שיש היה יותר זרך חירות, וכן הורה הגראי ואוצר מabit לה חי עמו לבי שאק העוגנים לשחות מין עגבניות, מימם לבתוליה יטפטו לין, ובמץ עגבניות טבע ד' שילוק מעת אין, ובאייז קיביסקי (ארחות ררכז ח"ב עמי ס) מוג לפוג את המוס מהכח אין ומוחיצה מין עגבניות מהודר.

[משניב ס"ק לו]

הינתן, בלו לפתחה או רבבו בדרוב⁽³⁹⁾.

(35) אף שלענין קדרוש בשבת ווות טוב, כתוב השורע לעיל (ס"י רעא סי"ג) שציריך לשחות מהבוט רך שייעור מלא לגומיו, ביאר בהי מרא רדיין הלא (פ"ז מהל' חמץ ומבה הדיש דינה והנאה) שעיקר דין הקדוש הוא הברכה על הבוט, אלא שהודר הוא שהמברך ציריך שיטומ

הלבות פסח סיימן תעב

המשך מעמוד 162

הגיל שבו מחשב שהגשו לבל היזון, כתוב ממשניב לעיל (ס"י רעט ס"ק א) לעין חיבוט בקידוש, שהוא בגין שיש או שבע, כל אחד לפי חיפותו, וכן ילדות קטנות, כתוב לעיל (ס"י שmag ס"ק ב) שהוביל בחינוכן, וכן כתוב השוער הרב (ש"ב) שדריך בקענים.

[משניב ס"ק מז]

במלא לגמינו ויזהו⁽⁴⁰⁾.

(40) וכן להקל עללו שיטול לשחות בשיעור, דעת הגראי⁽⁴¹⁾ קיביסקי אמרות רבנו חייב עמי ס' שיתן לקטן לשחות מין עגבניות, שבזה יכול לשחות כשייעור. וכן דעת הגראי אלישיב (תגדה של פסח על פי פסחים⁽⁴²⁾), שאף שגדולים צריכים לזרוק את עצם לשחותין לאربع הכותות, לפחותם יש להקל אף להCHASE לשחות מין עגבניות.

[משניב ס"ק מז]

בן לענן קדרוש פי הא גאנזא⁽⁴³⁾.

(42) אמנם אם אין יכול להשתה בקהלות בלבד אחר, כתוב לעיל (ס"י קפ"ס"ק ייח) שאין להקפיד בו.

חויבותה הן במצוות זו, שהרי במתן תורה לא נפטרו מחייבים שהו עלייהן קודם לבן וההמיג (ס"י תעט א"א ס"ק ב) בתבב, ששנתה הורת בinalg'ה (רף ד ע"א דיזה שא") בתרומות השני שנשים חוויבות מודאויה תחת מהטעם שאמ' זו הוא באותה הנטה), וראה מה שכתבנו לקמן (ס"י תעט ס"ק ס"ד).

ואף באמירת החלל, כתוב ממשניב לקמן (ס"י תעט ס"ק ט) שנששות חוויבות בו כשם שחויבותן הן באירוע בוסות, והבוסות הרו נתקטן למור עלתן ועל ווגדר.

[משניב ס"ק מז]

מצעה לנקוט⁽⁴⁴⁾.

(43) וכן הרים להיזון, כתוב השורע הרב (ס"כ"ה) שמעת שירדים הם מענין קדרות ווות טוב ראי לחנוך לקידוש שאומרם על הבוט הרaussהן, ומעת שביניהם בסיטור יצאת מצרים שהיה דהגהה הנטמת על הבוט הדשיה, ראי לחנוך לשחות כו"ש עיטה, וכן אם מביניהם ענן ברכת המזון וזלל שנאמרם על הבוטות האחרותן, וכן לענן סדר שתיתת ארבע הכותות, דעת הגראי קרליץ (חוות שני פשח פ"ז ס"ק יז) שציריך לחנוך לשחותן על הסדר.

הלבות פסח סיימן תעב

המשך מעמוד פב

[משניב ס"ק ב]

בקבкар לעיל ס"פין רע"ה פ"ג⁽⁴⁵⁾, כתוב שירע שם.

(45) וכעתם והרב כתוב השיער שם, משום שהוא מטהכל בספר קדרוי להלילה ואילו בהרלה לא ביהונה אלא על ההרלה לה, לפיכך מותר לחויבר בראשיו פרקים, שהוא אין לך עם הארץ שאין החבודה שпорה בפכו קצת, ולכן לא הושווים שמא וטה. וכן אם הוא עם הארץ שאין הוגודה שפורה בפכו כלל, ואפשר אין שם אלא נר אשר של שמן ואן לו ארטם שישbor עליו שלא יטה, כתוב ממשניב שם (ס"ק יז) שיתכן שיש להקל בזה, כדי שלא יבטל את מצות הגדה שיזא מודאויה.

בחגאתה החדרשה), שבלייל הסדר הרו הברכה היא על שאר מצוות הלילה ואילו בהרלה לא ביהונה אלא על ההרלה לה, לפיכך מותר לה לענות מן, ובכך גם שיש לישיב את הנחוגות לבך בעצמן בשעת הקידוש פעם שניות ישחחינו, בין שבעת ההרלה לא הייתה דעתן כלל על קיום מצוות הלילה.

(46) ובאופן זה וכן בשאומה בשאר ימי החג, כתוב לקמן (ס"י תרגמ ס"ק ב) שיבל לאומרה בלבד בוט, שהרי ברכת הזמן יכול לאומרה אפילו בשוק.

הַלְבָזָת פֶּסַח סִימָן תְּעֵג

באיורים ומוספים

(משנ"ב ס"ק י) ואך במצות דרבנן, כתב לעיל (ס"י ס"ק י) שימוש מבהמה מקומות בשושע' שמנחות צדיקות סונה.

ובאופן שלא כוון, כתב לעיל (שם) שאם מוכח מותוך העין שעשה מעשייו כדי לקלים מזות, בגין אכילת מגה בليل הסדר [וכן סיוף יציאת מצרים בלילה שמהו לשם מצוזה] יצא ידי חזות, אבל באופן שאין מוכח בכך ממשית, לא יצא תירוק לחזור לקלים את המזעה. אך לעין הברכה, כתב שם שלא יחוור ויברך.

כיוון שהוחששים לדעות שמיוצאות לא צדיקות בוניה. וכך בפי הבית, כתוב הקטוש"ע (ס"י קיט ס"ב) שיש להם לחייב במצות ארבע כוסות וסיפור יציאת מצרים ואכילת מצה ומורו, שכן כל דין הלילה נהוגים גם בהם [לבד מהטיבה שאינה נהוגת בנטיבות].

(3) ובטעם הדבר שאין מברכים 'אשר קידשנו במצוותינו וצינו על סיפור יציאת מצרים', כתוב המשairy (ברכות יב, ב) שוועצים ידי החות ברכה זו בברכת אל ישואל שאומרים בתפילה ערמת, ובארחות חיים (ספינא, ס"ק ב) ביאר, שהרי למצוה אין שער ויצאנה גם על ידי הדבר אחד, ולמן אינה טעונה ברכה. ועוד ביאר בשורת רבות אפרים (חיב ט"י קכט אות נג, בשם הנגיד'יש כהנמן), שבכל קיומ מוצות לסייע יציאת מצרים נחשב כקיים מוצות תלמוד תורה, עצותה התורה למדנו פרשה זו בלילה זה, ולפיך ויצאים ידי חות ברכה בהרכבת התורה שאמרת באוטו הום.

ובטעם הדבר שאין מברכים ברכת 'עשה נסائم לאבותינו לפני סיפור יציאת מצרים [בשותה מהנוכה שמברכים לפני הדלקת הנר ובפרט שembrיכים לפני קוריאת המולחן]. כתוב הטר לפני עיתידי לאומורה בהגדה. וביאר העורך השלחן (ס"ב), שהגדה מספרת את הניסים והגבלהות ולבסוף מברכים 'אשר גאלני', והרי זה בברכת השהייה יוסטס', ועתם טען הביא שם (ס"ג) בשם המהרייל, לפי שעשה יוסטס'. שהיא מזוהה בחותבה בטורה, וביאר העורך השלחן בכוונותיו, שהוויל לא ותיקת ברקה על מצוה אלא כשברכה היא לבך בלביה שצערנו במצוה, בגין על מצות טוכה או נשלחה ללב וכדר, אבל לא ותקנו לבך כשבונסה הברכה עצמה נתן לקלים את עיקר המציאות.

משנ"ב ס"ק א

ומברך 'שְׁחִינוֹתָיו' וכו', נאכל אמאצע לעשו⁶⁵.

(4) וברכת 'שהחיינו' וכו, כתוב הגרכי יוסף (ס"ק א) שפערת גם את המציאות, וכן כתוב האבודרדים (ענין ברכת המזות) שפערת את מצות המזעה והמורו. ומושום קר מה הגרשוי אוירברך (הגדה של פסח על פי פסקיו העי' 381) לומר כלל המוסובים קדום הקידוש לכין אשנה ברכחה זו על כל מצות הלילה.

ולענין אשנה נהוגת לבך 'שהחיינו' בשעת הרלקת הנרות [כמו שהביא דמשני בlijil (ס"י ס"ג ס"ק ב)]. האם מורה לה לענות מן על ברכת 'שהחיינו' שבקידוש ולא תהיה עיתיתה הפסק בין ברכות הנפשן לשוחתת הנפטר, כתוב בשורת אגרות משה (אויח' חיד' ס"י קא) שאין בזה מושם הפסק, שכן שאצל המקדש היא ברכה הצעקה והוא חלק מהקדוש, لكن גם אצל השומעים אינה הפסק, שהרוי בטלים הם לדינן. ודעת הגרשוי אוירברך (שורת מנתה שלמה חיב סי' ס' ב), שבות יצחק פסח פ"ז אות ג, שגמ' מי שלא עונה אמרן על ברכת 'שהחיינו' שבקידוש בשאר ימים טביהם, מ"מ לביל הסדר ודאי צורפה לננות אמן, שהרוי על הדלקת הנרות מברכת מבעוד יומם, ואילו ברכת 'שהחיינו' שבקידוש עולה גם על שאר מצות הסדר הנהוגות רק בלילה, וכן רעת הגריש אלישיב (שבות יצחק שם). וכן כתוב בשורת שבט הלוי (ח'ג סי' ט' ובהגיה שם).

המשן במילאים עמוד 33

(משנ"ב ס"ק נ)

וישאלו שאלות הקב"רים בזאת עזה גשפתה⁶⁶,

53 מבואר מדבריו שמהלכים את הקלויות והאגחים בתחילה הסדר, וכן כתוב השווי' הרב (סלייא) שקורם עשיית הסדר יחולק להם קלויות אגוחים כדי שייראו שנינו וושאלו, וכן מה הגראי' קניגסקי (ארחות רבנו חיב עמי ז) לחלק בבאו מבית הכנסת, וכן כתוב בשווי' אוור לץין (ח'ג פטז תשובה ז).

וביאר החיד"א (הגדת שמחת הרגל) שהקפידה התורה על שאלות הבנים בלילה הזה, משומש שנקריאת המזעה 'חמס עמי' לפי שעוניים עליה דברים הרבה, ואאן עניה אלא בשונה לאחרים על שאלותיהם. טעם נסף כתוב בספר דרך פקידך (מצוה בא הלק המעשה אותו ב), שבדרכ שאלת הירוב נקבע ביותר עני' יציאת מצרים בנפשו של הבן, יותר מאשר על ידי ספרר ללא שאלת.

סימן תעג

דיני פסח ראשון וסדר הפסח עד בוס שני

(משנ"ב ס"ק א)

ומ乾坤 עליון⁶⁷ וכו', אסיד מאפרקעה כוסותה⁶⁸ וכו', ספר זיציאת מצעים⁶⁹,

1) וקיים זה, כתוב השווי' הרב (ס"י תעב ס"ב) שנוהגים שבעל הבית מקדש ומוציאים את בני הבית ידי חובה, וכן נהוג הגראי' סולאוייציק (הגדה של פסח מבית לח קובץ הסתפות עט ס"ז) והגראי' קניגסקי (ארחות רבנו חיב עמי ז). מאידך, יש נהוגים (ויבן משה ט' ט' אות ז) שכיל אחד אומר את הקידוש בפ' עזמו, ואך שבכל שבת רק בעל הבית מקדש ומוציאים אחרים ידי חובה, היינו ממש החשש שייתרו קלא לא משותמי' וצרכיהם לצתאת ידי חובה מבעל הבית שהוכסו לפניו, אבל אכן שלפני כל אחד מהמסובים יש בוס זין, יכול כל אחד לבוך על בוסו.

וכן כתוב המשニיב לקמן (ס"י תפח ס"ק ח), שבמקומות שמנועים בו כהה בעלי בתים ייחד, ומעהוגם לקדש שנים אם יותר ייחד ומוציאים ידי חובה את בני ביתם, לא אמורים בוו שמי' קולות לא נשמעות, כיון שהקדוש חביב בעיניהם ממילא נוטנים ועתם לשמע, ומ"מ נור שללא יקדשו בבת אחה.

וכן שבסוס וז של קידוש היא גם הכות הראשונה מרארבע הכתובות, כתוב הגרשוי אוירברך (הילכיות שלמנה פסח פ"ט ס"כ א') שוגם הנוראים לצאת ידי חובה קידוש מפי בעל הבית, מ"מ טוב בכל אחד מהמסובים יגיה את בoso בשעת הקידוש, כדי שידע שוגם הבוט שלפניו היא בוס של קידוש, ונוחש שהוא עצמו עשה קידוש על בoso מדין 'שומגע בענה', וכן דעת הגמ' שליש אלישיב (הגדה של פסח על פי פסקיו עמי ז) והגרא' קניגסקי (הגדה עם קייזר דני פסח, עמי' לא). הוטסף הגרשוי אוירברך (שם דבר הלבלה אוית מה) שאף אם אין המסובים מוגביהם את הכות, רוא שבעל הבית יודיע כן למסובים. מאידך, דעת הגראי' קרליץ (חוט שני פסח פיזי ס"ק ז) שאם רק בעל הבית אומר את הקידוש, שאור המסובים אין עריכם להגביה את הכות שלפעהם, שכן שוק בעל הבית עווה את קידוש והשומעים יוצאים ממנו ידי חובתו, די בימה שבעל הבית מגביה את בוסו.

וכל דיני קיושם במקומות שעודה ושינוי מקום נהוגם בקדוש זה, ולכן דעת הגרשוי אוירברך (שם אוית נג) שיש להיזהר בזינים אלו בפרט בלילה זה, משומ שיש אריכות זמנן בין הקידוש לטעודה ועלולים לשכוה ולצאת [ובפרט רצינם אלו וראה לעיל (ס"י קעה סי' ו סי' ריגג ס"ב) ובמה שבתבוננו שם].

הַלְכּוֹת פֶּסַח כִּימָנָן תַּעֲגֵג

פב באר הגולת

תעג דין כוס ראשון וסדר הפסח עד כוס שני, ובו ז' סעיפים:

א מזונין לו בוס ראשון ומקדש עלייו (א) ומקברך (ה) ב'עתהינו. ואם חל (ב) וכן (ב') בשבט אומר זיקלו, ואם כל במושאי-שבת (ג) אומר זקניהם. יונאם שבח להבדיל ולא נזב *עד ששההיל סתאהה, (ר) ונשלים בפנינה עד יאל ישראלי (ה) ואסרגיך (ו) נידיל: הנה (ו) וכן לטל נקי כל קדם בפער אחותות מים

שערית תשובה

שבע פטב נדריך להתחלב בדברה, שתרי כמה פעמים נציגו שם חמירין בקד
(3) בקשתך. עבה"ש. ובאמת קומי"ן יין יכ"ב וחיל, ובל' גון קעטס וספער ביצער
 מזרום טישיטא לי לאסדור אם קאנט זידר בל' שטקה, עכל', הווא צמרא, שעוא
 נידר השיע"ן סי' צו"ה. ונטפל דלא גאי על פטב ספער ספער, רע' פהווא וואה לאסדור פטב, צ"ע:

(4) עטתען. ואמ לא אטט אווח בזום א' קברען ביזט, או אטחן משאר יטיכם בישונך, ואמ אין לו כות של זיין בענעם הקדשה קברען זונן בל"ט,
 וג'יל דאנטו ברוך בראשונה ולא ברוך ביטש שמ של גווען מברך כל שבעה, מ"א. וכתב החיה: "ונראה מה היה מצערת עגיא דהוה ור' שני יטיכם מ"מ
 ליש לו פשלומון כל טבעה, ועוד ניל' ר' אמר שכך ליטר זונן ליל ראשון ובילוי כי אמר זונן דאי' שוב ליטר זונן מפיח ליליה וראשונה קב"ה שולמה, זאטם ליטר
 ראנשון קוש' אש' החללים הנקון ביזט ב' זאטם יטט עני קוש' הא אמר זונן, חי' ע"ש. ואמ שכח ליטר קוש' בלילו, דינן דגדעליל ספער גראע ס"ה, וביב'
 העיש' סי' תפהה. ואמ שכח ליטר הוואה אין לו פשלומון כלל, דכתיב בעבורך זה, בענעם שטקה ומרודר קאנחים לפניהם. וכוכ' המ"א לאקען ספער גראע תפה.
 ע"ש. ואין אוקרים שטעה שפים, לפיע שטער לאקעו בהתקה, טור. וועדי': (ב) בשתטה. ווקר ליטר ההתקה בספר אף שהוא ביחסותן לא ליטר קען שמא יטח.
(5) קמיש ספער ערעה ס"ס, חי': (ג) נברידל. ואמ נבריד לאקמע כסעה שלא קבריד סבדיל קאנטצע עטחווע על הנוס. ואמ קעה דעומן לשורתן בין תורה קעטעה

פאוור הלכה

משנה ברורה

זה וישראלו שאלות המבקרים בוניה מה נשתנה⁵⁵, ובש"ס איתא, כד * עד שתחילה. עין במשנה ברורה מה שסתמה, לדין אפלו קוטר שלא יישנו וישאלו. וצריך לעורם שלא יישנו עד אחר עכדים קניינו וכח, שזכיר את עצם מארים, דעקר במצווה הוא כתשובה על שאלת בנו, ומכו שגמור "זה גורק לבקע ביום הוהו לאמר בזבור זה וגנו"⁵⁶. ולא כמו שעושין איזה דין, שאמרו אכילה עשה ונשגה⁵⁷ מחייבים לזרעים לזרע ולשון ואנין יעדים שם פושבה על שלוחם⁵⁸: **א ימתקדש עלילו.** קום שיקדש יקון שורוצה לקטן קטן קדרוש ונום מנות ארכעה כוסות, שכוס של קדרוש הוא אך מארעה כוסות⁵⁹: **ב** שגונגן לומר קדרמי מוקן ללהדש ולקיים מנות ארבעה בסותה, רך שאריכין לזכור שלא אמרו זה לאמר קדרש, שחרי ברכה על הפוס בבורא פרי הפקה, אלא דוקא קדושים. ורקם קדרה יבן או אמר ל'זאת רבי מצות ספרו יציאת מצרים⁶⁰ (ח'יא): **(א)** ומברך שיחינגו⁶¹. רקם השתיה. ואמ לא בז' קדם השתיה. מברך אחריך אימתי שינפר ביום ראשון (ט) ואפלו אמצע השיקום, דמתן ארגל קאי. ואם נברך בליל שביע לאחר בלילה הראשון שברך על הפוס לאמר קדוש. ואם שבך לברך שחתני בקופותليل שני, (ט) אפלו אם ברך בברך בלילה הראשון שיבן לאמר אימתי שינפר בבל בגן, דגנבו (ט) עד סוף יומם טב קדרון של גלויות, וכן הוא הדין בשאר יומיטוב בברך (ט) עד סוף יומיטוב: **(ב)** בשתה. ומטר לומר קדרה בספר אף שעשו ביחסיו ולא מיישין שמא ישעה, פמברך לעיל סימן ר"ה סעיף ט, עין שם⁶²: **(ג)** אוkor קדנס⁶³. רהנית, בטהלה בברכה בדין וקידוש גור, דקינט ברכת ברא מאורי באש⁶⁴, והברכה זונמץ⁶⁵. אין מברכין על הבשימים (ט) בכל מזאיא' שבת ליום טבושן. ואומרם (ט) הברכה זו מישב במו הקדשנות: **(ד)** ישלים וכי. דלהכרייל פוך קשנזון (ט) איינו בצל, שבירי קבדה פטעה בוט ומקברך צוריך שיטעם, (ט) ובאמצע קדרה אסור להפסיק בשתיה. ומולשין נקחבר שבטוב עד שתחילה הגנה, משלען זאם נובר קדש שתחילה סתתיה⁶⁶ אין צריך לנתקין, אלא תפך מזוג כוס ואומר עלי ברכת הברכה זונמץ⁶⁷: **(ט)** אכן וזה רק לערת המחבר דין מברכין על כל בוט, אבל לרשות קדרם⁶⁸ בטה"ד באה"ה כוס ומכהנו דמברכין על כל בוט ודצטרה לברכ עלי ברכת יברא פרי הפקה, אם כן גראם קמוסה על הפסות דאסיד, יכלעטל בסימן תשב פצע ז, אם כן אפישר דראף אם נברך קדש שתחילה סתתיה גדרבן אין פקעה עד שנישלים סתתיה, אם לא שפשתה ברכת בוט ראשון פון שישחה בין הוכסות, וכדעליל בסימן תעב סעיף ז, וענן באור ברכה. אם פקעה לומר קדרה בלילה (ט) אין לו משלימים כלל, ורקיב: "בכבודו זה, בפקחה שמאה ומורו מלחים לפניך"⁶⁹. ואמ שבך לומר קדרש בלילה, דיין דראיל סימן ר"ה רעה עצי' חומו: **(ח)** ואסריך נבדיל⁷⁰. הינה, שمبرך (ט) יברא פרי מפקן על כוס שני נגמ' ברוכת מריריו ומקדלה של יומיטוב ושותה. ואם נברך באצצע קעדרתו שלא הבדיל, **(ט)** מחייב להפסיק פוך מועדתו ולהבדיל⁷¹: **(ט)** ולא יברך עלי ברכת יברא פרי הפקה, שברכת פיס שמי ששתה ליפוי האכילה (ט) פטרוף, אלא אם כן לא תהה דעתך או לשאות בתרח האכילה, שכךונן זה צוריך לברכ עליי גם ברכת בורא פרי הפקה, ואם נברך (ט) תהה ברוכת-הפקה של לאמר גמר נכל ונאה ואון גבריל על הפוס קרביעי. ואם לא נברך עד לאSTER שפקה פוס רביעי, יבדיל על כוס חמישית, צוריך לברכ עליי גם יברא פרי הפקה. שחרי בבר הפס רעמו משתה (אהרוןים): **(ט)** ואין לטל בדי

שער הצלב